

Co považujete ve výchově dětí za hlavní?

Odpovídá PhDr. Zdeněk Matějček, II.

(Vysíláno v rozhlase 19.11.1968)

- K. Horák: Co považujete ve výchově dětí za hlavní? - tak jsme se zeptali dnes už tedy podruhé Dr. Zdenka Matějčka - a on odpovídá: výchovu v prvních pěti letech - to je tedy odpověď, soudruhu doktore, velice široká a já vás poprosím, abyste pro dnešních dvacet minut ji poněkud konkretizoval, máte slovo.
- Dr. Matějček: Jestli dovolíte, já bych trochu navázal na to, co jsme říkali minule. Mluvili jsme o předpokladech výchovy na straně rodičů, dnes bychom tedy řekli alespoň několik slov o základních předpokladech na straně dítěte. Co musí být učiněno, aby výchova dítěte spočívala na zdravých, pevných základech. Tady bych začal, abych tedy vysvětlil těch "pět prvních let", trochu anekdotou, ze které jsem si tohleto vypůjčil. Je to pedagogická anekdota. Snad se to skutečně stalo, zdá se to docela věrohodné: k jednomu slavnému francouzskému pedagogovi přišla jednou matka a ptala se ho, jak by měla vychovávat své dítě. A on se jí zeptal, kolik je mu let. Matka řekla: "pět!". Načež on zvedl ruce takovým pro-

rockým způsobem a zvolal mocným hlasem:
"jděte rychle domů, ztratila jste pět nej-
cennějších let!" - Čili: to je ten začátek.

K. Horák: Já myslím opravdu, že to není nic nového,
toto zjištění, že prvních pět let pro roz-
voj dítěte je tak důležitých, je ovšem otáz-
ka, jestli ta anekdota je skutečně ověřená,
abych tak řekl, odborně.

Dr. Matějček: Ano, správně jste řekl, že to není nic nového
a není také docela přesné to číslo - těch
pět let. My bychom se mohli dohadovat, jsou-
li to tři nebo sedm, že. Na tom ale tak docela
nezáleží. Ale opravdu je to zjištění sta-
ronové. To nové na něm je jenom to, že dnes
má vlastně vědecké posvěcení. Věda konečně
našla způsoby, metody, jakými se přesvědčit
o tom, že tento názor, který je tu od věků,
je vlastně pravdivý. Ono tomu tak vždycky ne-
bylo. Já bych jenom uvedl příklad, jestli do-
volíte. Není tentokrát anekdotický, ale histo-
rický. Od dávných dob víme, že je láska ma-
teřská na světě a básníci o ní dovedli pově-
dět mnoho krásného, ale pro vědu to bylo úplně
něco vedlejšího. Věda se tím nezabývala - to
byla opravdu věc básníků. A přesto tady byly už
v historii náznaky, že by se dala docela odbor-
ně - vědecky - zkoumat. Já bych uvedl jeden.
V jedné staré kronice Salimbena z Parmy, je
zaznamenán ve středověku takovýto příběh: Ně-
mecký císař Friedrich z rodu Štaufského si vy-
myslel zajímavý vědecký pokus. Zajímalo ho to-